

شرائط اشتراك :
سنه لکې ۳۰ ، التي آيلنې
۲۰ غرونډر

عمالك اجنبيه ايچون :
سنه لکې ۱۰ التي آيلنې ۶ فرانقډر . اعلانات
ايچون اداره مأموري محمدذهني بک مراجعت ايتلېدر .

۱ ايلول افرنجي

۱۹۱۰

۱۹ اغستوس ۱۳۲۶

صاحب امتيازى :
شېندر زاده قلبه
افهره ملي

اداره و تحرير على :
جفال اوغلى جاده سنده دائره مخصوص صدر .
مخابرات صاحب امتياز ايله جريان ايتلېدر .

نسخه سى هر پرده

۲۰ باره در .

۲۷ شعبان ۳۲۸

و اعظموا اولادهم : انما احبنا الله ورسوله وانا لله

دېمک که هر کچن کون اتحاد عليهنه ، وطن و ملت
ضررينه کچدی و کچور .

عثماني عسکرلرله بولغار وياخود يونان عسکريني
مقايسه ايدنلر و هله ضرورته دکل سيرته باقاندلر ، عثماني ناک
تفوقی تسليم ايچون بر دقيقه تردد اجتزرا . بولغار
اردؤسنده بر لواي ادارهيه مقتدر ضابط يوقتر ،
محاربه ميداني ايله رسم کچيد ميدانلري و هله قافه
شانتان سالونلري آرمسندنه بويوک فرق واردر .
قوه حقيقيه ايله کاغد اوزرنده کي قوه آرمسندنه ايسه ،
خيال ايله حقيقت آرمسندنه کي فرق قدر بويوک بر
مسافه واردر . بولغار اردوسنک انتظامي بر حسن
ظندن ، قوتي بر فرضيدن عبارتدر . بولغار قوهيه
جبرلينک فداکارلندن ، متانتندن بولغار اردوسنه
انتقال ايسه غايت ياکلش بر فکردر . بش ميليون
بولغار اينجنده بشيوز بيبک ، ابکي بيبک ييکيت وفداکار
چيقايياماسي بولغار اردوسني تشکيل ايدن افرادک
مغيار مزي اولاماز .

ميدان محاربه ، غريب بر صراط امتحاندر ،
ارنا ، فطرة ، تاريخاً غلبهيه ، متانت ، شهادته
آلشمن اولان عثماني آرسناللري تاريخاً هيچ ،
يدي عصردر محکوم ، ارنا قورقاق اولان اردولرک
مغلوبي اولاماز . بوندن ماعدا حقه استناددن متحصل
بر قدرة ، مقدرات بشريه دست قدرتيه تدوير
ايدن بر الله واردر .

بورالريني اونوتمالی يز . وطنزده بواغتشاشات
مردوده باقي قالدقچه ، وجود مليت ، عداوت حويينا
تيله معلول بولوندقچه بوتون تشبثات و مساعيمز
عقيم قالاچقدر . ايشه اسادن باشلامالي يز . بولغار
ويونان انترقهلرينک مملکتزده ابداع ايتديکي
وضييت ، هر حالده ظنمزدن دها تهليلکيدر .

بائيندرد:

برنجي کتاب

مقدمه

حسنک کوزلرنده کي شراره غريبه موقتاً نهان
اولش ويرينه اشمه عشق و محبت قائم اولمش ایدی ،
شيرين نوسؤالک بولنظرک آلتندد يتره يوردی . کوزلريني
قبادی ، متضرعانه اللريني آجدي :

— آه سزی نه قدر سوديکمي بيلسه کز ! یدی
سنهذر هلاک اولمديغمه شاييورم ، ايلک کوردیکم کون

هر شيدن اول بو وضعيتي تبديله چالشمالي يز .
يونک ايچون ايسه يونانستان و بولغارستاني تادييدن ،
عثماني اولقي مجبورينده ايکن هم حساً و هم طوراً
يوناني و بولغارستاني اولان بر قسم وطنداشلر مزلک
اميد و خيالاتي بوعلاج ايله اخادن باشقه چاره يوقدر .
ينه تکرار ايدبيوز : لازم کلييورسه سنه لرحه
معاش آلامالي ، سنه لرحه ک عادي ايلسه لرحه کز معلي ،
سنه لرحه يالکيز قوري اکلک ييملي يز . آز چوق
آلميزده هر نه وارسه هيسي اردومن و دونماملرک
سريماً اکال نواقص و تربيد نجهيزانته صرف ايتملي ،
يونان و بولغارستاني بزه قتالک ايدمه يه چک بر منزلته
سوقالي يز . بويله بر وضيت ، شانلي بر مغلوبيتدن
دها تهليلکي اولديغني نظر دفته آلاجي اولان بوتون
افراد حيتمندان ملت ، هر دورلو فداکارلغه حاضر
اولانک و هنوز ذوق و راحت دوردي کلدريک ايچون
وقتش آرزولرله وقت کچيرمه مملک لزومني تقديرده بر
دقيقه تردد اجتزرا . زنکين اولقي ايتديورسوق . يک
چوق سفالترى ، راحت اولقي ايتديورسوق يک چتين
مختلاري ، غالب کلک ايتديورسوق ، يک چوق قلا -
کتلري ، مسعود اولقي ايتديورسوق ال بويوک مناعلري
افتحاحه حاضر اولمالي يز .

شهيد زاده :

احمد حلمي

اجتماعيات

مهاجرت اسلاميه

و

يکي اويونار ، يکي يالانلر

اقلانلرک بدايت ناسنندن بری ايکده برده
ميدان فعاليت چيقان مسئله لردن بری ده « مهاجرت

دنبري سزی ر . حمدن زياده سوييورم ، لکن شمدي يه
قدر بر التفاته بر اميده نائل

— شيرين ! بئندسني اوکون دنبري سوييوردم . لکن
عهده ممدودوع يک بويوک وظائف وارايدی . بولنري
بيتميرک لازم ایدی .

— بنده بيليوردم افسدم ، بنم کي بر جاريه نك
سزک کي برولي نعمته رقيقه اولاميه جئمي دوشونه نرك
قان آغلايوردم . يالکيز بر تسلي وار ایدی که باشقه
برخی سوييورديکيز . بن سزی کنديک فرض ايدبيوردم
(غايت لطيفانه کوله رک) کچه لري صباحه قدر کوزل
يوزيکيزي خيالده تحميم ايتديره رک مسعود آيشايوردم .

حسن صباحک وجودی مرمنش کوزلري
آشفشان ایدی . دهشتلي بر عبادله صفحه فکرنده
وقوعه کلييوردي . نهايت مغلوب اولدی . « شيرين »
ديدی . شيرين عين حالده افندمن « جوابی ويردی .
حسن — شيرين ! سوکلم شيرين ، بکاحسن دی ،
صباح دی ، تکلفي ترک ايت ، سنی نه قدر سوييورم
بيلسه ک

اسلاميه « مسئله سيدر . مسلمانلرک مهاجرتي يکي
باشلامش برشي دکلد . صووک روس محاربه سني
متعاقب بولغارستانک تشکيلندن ، صربستانک استقلالندن ،
وسنه فرسکات اوستريا اشغال عسکريسي آلتنه آلتديني
زماندن بری مسلمانلرک بومملکتلردن مادر وطنه
طوغري فماليتله مهاجرتي باشلامشدر . ابتدالري
بومهاجرت ، علاقه دارحکومتلرک و هله بولغارستانک
يک زياده ايشنه کلييوردي . اولاً بومملکتلردن بر
عنصر مخالفت ضميمه يه چک و بلکده بتون بوتون
مندفع اولاجقدی . صوکراده بومهاجرتلرک بالضروره
واوجوزيها ايله ساتاجقلى املاک و اراضی ، ملت
حاکمکنيک آلتنه کچه چکدی . بالخاصه بولغارستان
وروم ايلي شرفي ده اووقت املاک و اراضينک اونده
يديسي مسلمانلرک تحت تصرفنده بولونديغني دوشونيليرسه
بوصووک ملاحظه نه قدر مهم اولديني ميدانه چيقار .
مسلمانلرک الارنده اولان املاک و عقاري يوق بهاسنه
آلق ايچون مسلمانلرک ظلم ايتک و مهاجرتي فرار
شکانه سوقق لازم ایدی . بولغارستان بويابده هيچ
بر قصور ايتدی . حکومت مستبدنه ک ، کنج تورکدن
باشقا برشي کورمه ين چيقاسي کوزلري بولغارستان
مسلمانلرينک هدف اولديغني مظالم و اعتسافاتي کورمدي
حاميسز ، کسه سز قالان ، دونکي رعایا و بوکونکي
مات حاکمکنيک حقارات و تفصيلقانه هدف اولان
مسلمانلرک قلباً حساس اولانلري ، اونحقيرات
جهنمنندن قورتولقدن باشقه برشي دوشونمه يه رک
اول امرده هجرت ايتديلر . ديناً متين و غير متحمل
اولانلر ، ارتق کنديسنه يابانجي ايديلن بر وطنده
حتي سمداتله ، قالمقدن ايسه مادر وطنده ، آغوش
مليتده سفيالانه ياشامني ترجيح ايتدی . يالکيز
مستقبلده راحت و صلاحی اومانلر ، وياوطن خاصتي ،
ياخود منافع مهمه سني ترک ايدمه يترله مهاجرتدن

شيرين — (مفتونانه) صباح ، صباح عمرم ، عشقم ،
حسن ، سوکلي کوزلر اسلام ايلک جانم اولسه سکا
فدا اولسون .

شيرين — بکا آرتق آجي کل ... کل
بو اسرار انکيز اولسه ، بوايکي عاشقک حمله

کاهی اولدی . حسن عشقه مغلوب اولمش ایدی .

بوندن اوج آی سکره حسن شيرينه وداع
ايدبيوردي . بوسباحک نه قدر سوره چکي مشکوک
ایدی . بوافترق يک آجيقلي اولدی . برحسن قبل الوقوع
شيرينک قبلي طيرمالايورو کوزلريني دموع اضطرابه
طلولديريوردي . حسنده دخی غريب برناظر موجود
ایدی . حالبوکه حسن اسامي برتهليلک اولمديغني و کرک
کنديسنک و کرک شيرينک طول مدت ياشاياجقلري
کشف ايتمش ایدی . بو حقيقتلري شدت عشقندن
بيلهرک شيريني تظمين ايله اودن برنجي دفعه اوله رق
طيشاري چيقدی . الموتک جمع ناسي اولان جاروشونه
کيتدی . تجارندن بر ذاتی کوردی . بوذات حسنه يک
زياده حرمت ايدبيوردي . حسن اکا ديدی که :

عاجز رنجبر و فقير لر و برده استقباله دوجار اوله جقارى مظللى ايلك كونلرده كسدير ميهن كويليلر ايلك سنه لرده كثرته هجرت ايمديلر .

مع مافيه هجرتك آرقهسى كسيلمه دى ، آزر آزر دوام ايده كلدى . بوسنه وهرسكك الخاق ، بوانا . رستناك اعلان استقلالى كچي احوال اخيره او سيميز اميدلر كسدى ، منافى بوتون بوتونه تهللكيه آتدى ، اوتوز سنهك تجربه ايله ذاتاً ثابت اولمش حقايقدين ايكن ، آرق كويليلر بيسله آكلادى كه بولغارستانده عنصر اسلام ايچون بر استقبالي يوقدر . ياذليل ومقهور ياشاق ، وياخود دين وملتني ترك ايدوب راحت ايتك وياخودده هجرت : ايشته بولغارلرك مسلمانلره بر اقديني اوج امكاندن بهري !

بز بو مقاله مزده هجرتك « دين ، ملت ، انسانيت وحتي منفعت » نقطه نظريه لزوم ويا عدم لزومندن مفصلاً بحث ايتيه چكز ، بوني بشقه بردفتميه . باقوروز ، بودقه « مهاجرت اسلاميه » حقهده چوق كره صوفيدين آره صيره ويانه دن قوپوب آفاقه بايلان يايغر دلردن بحث ايده چكز .

دور زائله مهاجرين اسلاميه قارشى روا كوريلن معاملات هر كسك معاوميدر . حكومت مشروطه ، اسكي حكومتك وجدانسز معاملاتني تقليد ايده مزدي . بنابرین مادر وطنه ، اغوش ملتني النجلا ايدن مهاجرلر حقهده انسانيت ومدنيك امر ايتديكي تهليلاتي اجرايه مجبور ايدى . مع التأسف « دهليك بويوك ، يامه بك كوچوك » فجو اسنجه بيك درلو مصارف ميرمه مجبور اولان حكومت مشروطه ، مهاجرين ايچون ، تخصيصات جسيمه تفريق وسرميه اعطاسي كي ، مستثا فوق العاده معاملاتده بولونمادي . بويه ايكن بولغار غزته لرى مهاجرتك تشويق وترغيب

— آلدن امره كرده بكا اون ايكي كشي لازم .

— على الرأس افندم بش دقيقه قدر حاضر

اولورلر . « في الواقع بر مدت صكره اون ايكي شخص

خسك مواجهه سنده بولنورلردى . حسن بونلره

ايجاب ايدن تعياني ويردى ايكيلى اوك ايجنده آلت

قائده سا كن اوله رق محافظه ده بولنه جقارى كچي ديكر

ايكيلى ده خارجدن كوزجي اوله جقار وهر اون

ايكيلى دردر دردر يو خدتي مناوبه آدا ايده چكلى .

تعليقاتلر قاطي ايدى . اشته كوربايورك حسن

يكده بر لزوم شديد موجود اولمديني حالده تدابير

احتياطياني اجرادن كيرى طورمادي . تجار ايله بر پارچه

دها مصاحبندن صكره قلمه دن چيقدي كندى .

تجار كندى كندينه « وقت ديكشور ، اون

ايكنجي درجه ده بر ريس ، ديمك بندن ايكي درجه ده

بويوك ورئيس اعظمندن درت درجه كوچوك . حالبوكه

بندن مترق تكميل دنيساده انجق قرق اللى كشي

اولمى . شو حالده بو كوريشديكم ريس بانكده مركز

اعضاستندره يدي سنه در سكوننده اولان ينارطاغ

ايدلر يكنه ، بونلره بوز بيكلر جه دونم اراضى ويريله رك بولغارلرك اراضيدن محروم بر اقيديغه دائر يازمادق ،

سوز قوماديلر . بوسوزلرده بر معنا وارى ايدى ؟

اصلاً ! چونكه بر حكومتك ، مملكتنه التحاق ايدن

مهاجرينه ويره سى به وياخود ع : انا اراضى توزيح

ايتمه سنى سبب طونارق اراضى به مالك اولمايان بوتون

يرلياره مجانا اراضى اعطاسني طاب ايتك قدر منطقه سز

برشى اولاماز . اكر حكومت برلى عذاصره مجانا

ارضى ورونده يالكلز بو اغار عصرني محروم بر اقسه يدي

ايشته اووقت بويه بر شكائيك معناسى اولوردى :

اوللرى مسلمانلرك مهاجرتندن بك نمون قالان

بولغارستانك بو اتماماتك عجباً سبي نايدي ؟ عجباً

مسلمان تيمه سنك تبعاعديني ارزوايتمه كمى باشلادى ؟

وينچون ؟

أوت . مسلمانلر ايجنده كي ثروت ظاهريه و باطني

اربابي هجرت ايتش و آزر بر مستثايله انجق صناعات

صغيره وخدمات شاقه اعجابي قالمش ايدى . بولغارلر

بوصفنه شانلي و شرفلي ! بر استقبالي حاضر لايبورلردى :

خدمات شاقه وصفايده استخدام اولنه جق جاهل ،

محروم حقوق بر صنف ! [يعنى اسارت منديه]

بوصفك ديكر بر وظيفه سى ده اولاجقدي :

احترافات سياسيه ايله قاورولان اتريقه جيلر ، بار تيزانلر

آره سنده حسسز و وجدانسز | بوراده وجدانسز

نه بايدني بياهميهن معناسدر | بر كئله موازنه ، بر

آلت غلبه بولونديرمق .

ايشته بولغارلرك ، بر موجوديت سياسيه و مليه

كوسته ره جك عوامل عنصريه سندن محروميتندن

صوكر ، مسلمانلرك هجرتنه راضى اولمايشي شو

مطالباتدن ناشي در . مقصد بولغارستانده حالق ، عربيه جياق

فورانه باشلايه جق ديمكدر . « ديه سوييوردى .

ديك حسن كندوسنى ومقامنى موسى الهيه تماماً

بيلديرمه مش ايدى . حسنك عزيمتندن بركون صوكره

شيرين بوقارى قائده كي او طده او طور مش دوشونوردى

صاغ طرفه به . نك صول طرفه و كيلك هيكللرى

تصادف ايدبيوردى . قيزجغز يدي سنه تحسردن

سوزاندن صكره نازل اولديني وصلايك اذواقي

تفكر ايله نيم متبسمانه طور بيبور ، وكوزلر كويا

اعماق خيالنده وجه مجبوز آرايوردى . شيرين

دالمش دالمش ايدى . بو صيرده قارشوسندكي لوحه نك

آلته تصادف ايدن ديوار قسمي حركت ايدبيور ظن

ايتدى . كوزلرني اورايه ديكدي . كال دهشته

ديوارك بر قوبوي آجايديني ووردان برينك او طه به

كرديكيني كوردى . بووونه او قدر ناممول ايدى كه

قيزجغز كال حيرتندن ضيف برنداي تعجبندن باشقا

برس جيقارامدى . وبلا اختيار دتيره مكه باشلادى

كوزلرينك او كنده اشياي اهتراده كوردى . كندندن

كجدي ، مندرك اوزرينه ميت كچي سريلدى . بو آدم

كونده لكجيكك ، رنجبرلك ايله مشغول بر صنف سفيل اهالى بولونديرمق !

بالاندن تظلملرك ، شكائيلرك ياره ايتمه سى

اوزر يديكر براويون باشلادى . تور كاده مهاجرلره

بول بول برلر ، ياره لر ويرلديكى درميان ايله آتشلر

بوسكورن غزته لر ، مهاجرلرك تور كاده آج وسفيل

قالديقتن ، خسته لككلره تلف اولديقتن ، يوزلرجه

عائله كچينمك بولاي بولمايه رق تكرار مأوالرينه عودت

ايتديكردن بخته باشلاديلر . ويانه جرائد و آژانسلى

ده بوا كاذبي نشرده بولغارلره بر آرائق مسابقيه

كيريشتيلر ، سبب ؟ سببى ، ده طوغرى سى سبيلرني

بالاده تعداد ايتك . لكن بونلرك جله سنده تقوق

ايدن وآره صيره ميدان مناقشه به بيسله قونيلان

[اسلاو قونفره سنده اولديني كچي] بر سبب سياسى

دها وار : مهاجرلر واسطه سيله ماكدونياده بولغار

اتريقه لرينه امكان قالملايجنى ملاحظه سى !!

ايشته شمدي بوتون اسبابى سويله مش ومهاجرت

عابنده قوباريلان يايغر لرك ، صاوريلان يالانلرك

ساقلرني آكلاتمش اولدق .

شو مطالعاتك ، بر طاقم خيالپرستانه اميد وبعض

توهاست ساقه سيله ، مهاجرت عابنده بولونانلر باشقه

بر زمين تفكره سوق ايده چكنى اميد ايتمكده يز ،

مهاجرت مسئله سنده يونان وبولغار خيالپرستلرني تقليد

ايتك بزم ايچون هيچده طوغرى دكلدر . ضعيف

برقيلدن اطرافه هيچ بر قوه ايصال ايديله ميه چكي

كي اطرافدن كله بيسله جك برا كنده قوتلره قليك

علت اصله سنده چاره بولوناماز . تور كيا عالم اسلامك

قاي ، اهايسنك آزالني ايله ك بويوك مرضى در . بوراسنى

اونو تماز سقى ، دائماً طوغرى دوشونه بيليرز .

ايچرى كيردكده نصكره منغدى قبادى . او طه نك

قبوسنى ده ايچرودن سورمه لهدى . قيزك او كنده

قوللرني كو كسسه قاووشديرمش اولديني حالده

طوردى ، سيره طالدى ميرلدا نيوردى :

— كوزل ، غايت كوزل ! حسن صباح بوقيزك

عشقته تحمل ايده ممشدر ضانيم . ديمك كه كچ قالدق

فوق العاده تدابير لزوم كوريله جك ، اونيش كون

بلكه ده اقدم كلى ايدم . نه ايسه بلكه بويله سى

دها مناسبدر . (قيزك يانه او طوره رق) بو حسن

حقيقه ارادتمزدن ده انى چيقدي . شمدى به قدر

تصور ايديلان بالانلر مى ميدان قعله قويه بيله چكدر .

بوده نيم سايه مده اولاجقدر . شمدي آكلايوزم كه

بويه حركت ايتديكمده تماماً حقلى ايشم . زير اصباح

بندن دائماً قورقه چقدر . نيم ايسه آندن اصلا قورقوم

يوقدر . بن روحم ، او قابدر . بالخاصه بوقيزجغز

سبيله آنى فؤ آندن طوندم ديمكدر . برده جوجق

اولورسه ! البته اولور . بويه شدتلى ماشقه لرك

عقم قالدني كورولمه مشدر .